N°. 101.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 18 DECEMBER

NATIONALE MILITIE.

LIGTING VAN 1852.

OPROEPING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN *Breda*, Gelet hebbende, dat volgens de bepalingen der Wetten op de Nationale Militie, met de werkzaamheden daartoe weder een aanvang zal moeten worden gemaakt.

Brengen ter kennis van allen dien zulks aangaat:

Dat alle Jongelingen, welke geboren zijn in den jare 1833, onverschillig of zij al- dan niet redenen tot vrijstelling hebben, verpligt zijn, zich voor de Ligting van den jare 1852 te doen inschrijven ten Gemeentehuize alhier, in voege als volgt:

De bewoners van wijk A. Vrijdag, den 2. Januarij 1852.
De bewoners van wijk B. Zaturdag den 3. Januarij 1852.
De bewoners van wijk C. Maandag den 5. Januarij 1852.
De bewoners van wijk D. Woensdag den 7. Januarij 1852.

Iederen dag, des voormiddags van *tien tot twaalf*, en des namiddags van *drie tot vijf* ure.

Terwijl Ouders, Voogden of Bloedverwanten verpligt zijn, in deze voor hunne Naastbestaanden of Pupillen, hetzij laatstgenoemden al- of niet tegenwoordig zijn, mitsgaders de Regenten van publieke Gestichten, voor de onder hun beheer staanden, de belangen te behartigen, door het doen der bij de Wet gevorderde aangifte, en zijn dezelven daarvoor verantwoordelijk.

Zullende die genen, welke zich op de hierboven vastgestelde dagen, of uiterlijk op den 20. Januarij 1852, niet hebben aangegeven, overeenkomstig Art. 8 der Wet van den 27. April 1820 worden verwezen in eene boete van niet minder dan *vijf Gulden* en niet te boven gaande de som van *honderd Gulden*, of in geval van volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis van vier dagen tot zes weken. — Terwijl zij, die zich vóór den 28. Januarij 1852, niet hebben laten inschrijven, volgens Art. 10 der evengemelde Wet, dadelijk zullen worden gearresteerd en naar de Hoofdplaats der Provincie overgebragt, ten einde aldaar voor den Commissaris des Konings en twee leden der Gedeputeerde Staten te worden onderzocht; en, ingeval van niet ongeschikt te zijn voor de militaire dienst, aan den Provincialen Kommandant ter inlijving worden overgegeven.

Vermanende Burgemeester en Wethouders de belanghebbenden, om de hierboven genoemde tijdsbepalingen exactelijk in het oog te houden, alsmede, dat zij hunnen *Naam* en *Voornaam* naauwkeurig en duidelijk opgeven, en op gelijke wijze de Namen en Voornamen hunner Ouders of Voogden; terwijl zij, die niet binnen deze Gemeente geboren zijn, derzelver Geboorte- of Doopakte moeten medebrengen, hetwelk bij de Regeringen der Plaatsen waar zij geboren zijn, *gratis* verkrijgbaar is.

Wordende verder naar aanleiding van Art. 24 der Wet van den 8. Januarij 1817, mitsgaders van Art. 3 der Wet van den 27 April 1820, tevens ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat alle voor zich-zelve dienende Manschappen die in den loop van het laastvoorgaande jaar, hetzij door het overlijden van een Vader of wel Moeder Weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke Separatie of Echtscheiding der Ouders, of door het overlijden van eenen Stiefvader of Stiefmoeder, of eindelijk ook door het overlijden van een of meer Broeders of Zusters, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen van Art. 91 en 94, hebben verkregen, en dienvolgens hun ontslag verlangen, zich jaarlijks *vóór den vijfden Januarij*, aan het Plaatselijk Bestuur, in geschrifte moeten adresseren, met overlegging van de noodige bewijzen, ingerigt overeenkomstig de voorschriften bij de aangehaalde 91. en 94. Artikelen gestatueerd, zijnde de Ouders, Voogden, Curators en Gemagtigden van de belanghebbenden, evenzeer als de Manschappen-zelve, bevoegd om zoodanige aanvrage te doen.

Vermanende dienvolgens die genen, welke gedurende den loop van den jare 1851, zich in de gevallen, als hierboven omschreven, mogten zien geplaatst, om uiterlijk vóór den vijfden Januarij 1852, hunne reclamen aan Burgemeester en Wethouders, in geschrifte in te dienen, met overlegging van de noodige bewijzen; zijnde uitdrukkelijk bepaald, dat alle aanvragen om ontslag uit de Dienst welke na gezegde tijdsbepaling worden ingediend, of waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde zijn, niet meer worden aangenomen.

Terwijl eindelijk, gelet op het 29ste Artikel der Wet op de Nationale Militie, van 8. Januarij 1817, houdende: dat de Nationale Militie zoo veel mogelijk zal worden genomen uit Vrijwilligers, waartoe ingevolge Art. 31, zullen worden aangenomen alle Ingezetenen, welke op den 1. Januarij van ieder jaar, ongehuwd zijn, hun Negentiende jaar zijn ingetreden en hun dertigste nog niet hebben volbragt, ten ware zij reeds in dienst der Nederlandsche Armée of Nationale Militie hadden gestaan, in welk geval zij tot den ouderdom van vijf en dertig jaren zullen worden toegelaten; — voorts moeten zij de lengte hebben van één El, vijf honderd, zeventig strepen (vijf Rijnlandsche voeten), en binnen deze Gemeente ten minste gedurende de laatste vijftien maanden woonachtig zijn geweest.

Alsmede gelet op het besluit van den Heere Staatsraad Gouverneur der Provincie NOORDBRABANT, van den 17. Maart 1817, n° 18, waarbij te kennen wordt gegeven, dat Zijne Majesteit bij besluit van den 6. Maart te voren Litt. A, de Gratificatie van wege de Gemeente aan de Vrijwilligers, ingevolge Art. 32 der Wet van 8. Januarij 1817, toeteleggen, heeft bepaald op Dertig Gulden.

Bij deze worden Opgeroepen alle degenen, die de voorschreven vereischte bezitten, genegen mogten zijn als Vrijwilligers bij de Nationale Militie te dienen, en hierdoor het Contingent dezer Gemeente zouden willen aanvullen of verminderen, om zich daartoe ter Secretarij alhier aan te geven, alwaar het *Register van Vrijwillige Inschrijving* zal openliggen, van dato dezes tot en met de geheele maand Januarij des aanstaanden jaars 1852, dagelijks, des voormiddags van 10 tot 12 ure, uitgenomen de Zon- en Feestdagen.

Wordende aan ieder Vrijwilliger toebesproken eene Premie van *Dertig Gulden*, van Gemeenteswege te betalen, zoodra dezelve tot die dienst door den Militie-Raad zal zijn goedgekeurd.

BREDA, den 11. December 1851.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den December.

Bij besluit van den President der republiek van den 11den dezer is het volgende bepaald: » De bij besluit van den 8den dezer maand ingestelde Consultative Staats-commissie is belast met de algemeene opneming der door het Fransche volk den 20sten en 21sten dezer uit te brengen stemmen; al de processen-verbaal van stemopneming, die voor elk departement door eene commissie uit den departementsraad opgemaakt zijn, zullen haar te dien einde door den minister van binnenlandsche zaken worden toegezonden. De einduitslag zal door de uitvoerende magt worden openbaar gemaakt.

» De Consultative Staats-commissie wordt geroepen om advis uit te brengen over de ontwerp-besluiten betreffende punten van wetgeving, welke haar door den President der republiek zullen worden voorgelegd. Zij zal buitendien de administrative regtspraak, zoo als die aan den staatsraad opgedragen was (uitgezonderd het contentieuse in zaken van administratie) uitoefenen."

Zondag morgen is de definitive lijst van de leden der genoemde staatscommissie, ten getale van 178, in den officielen *Moniteur* openbaar gemaakt. De commissie zal den 23sten bijeenkomen, om de op den 20sten en 21sten uitgebragte stemmen over het door den President aan 's volks goedkeuring onderworpen besluit op te nemen.

De *Moniteur* van heden behelst voorts nog een besluit van den President, houdende dat de zending der heeren *Duval*, *Carlier* en *Berard* (die als buitengewone commissarissen naar de departementen, waar de orde het meeste gevaar liep, gezonden waren), geëindigd is, » uit hoofde de plannen van de partij der regeringloosheid allerwege zijn verijdeld, en het gezag der overheid hersteld is door de dapperheid des legers, door de doelmatigheid der genomen dwangmaatregelen, en door de welgezindheid der arbeidende klasse die de inblazingen van valsche vrienden met verachting afgewezen heeft."

— Bij besluit van den President der republiek van den 11den is de divisie-generaal *Randon* tot gouverneur-generaal van Algerie benoemd. De gouverneur-generaal ad interim heeft, op de tijding der gebeurtenis van den 2den December, geheel Algerie in staat van beleg gesteld.

— Bij besluit van den 11den, is bepaald, dat een spoorweg zal worden aangelegd rondom Parijs, waardoor de stations van den Westelijken, den Rouaanschen, den Noordelijken en den Straatsburger spoorweg met elkander verbonden zullen worden. De minister van openbare werken is gemagtigd dezen spoorweg toe te wijzen aan de maatschappijen der vier genoemde spoorwegen. Tot uitvoering van dit plan, is aan genoemden minister een krediet van 1,333,333 francs 33 centimes geopend, welke som gelijk staat met de eerste storting welke door de concessionarissen moet worden bewerkstelligd.

Aan het Ministerie van openbare werken is een krediet van 400,000 frs. geopend op de dienst van 1852, om de werkzaamheden voort te zetten tot aanbouw der nieuwe gebouwen voor het ministerie van binnenlandsche zaken.

Op voorstel van den Minister van Financiën, heeft de President der

11den dezer een besluit genomen, waarbij magtiging wordt verleend tot het heffen der belastingen en indirecte inkomsten tot den 1sten April des volgenden jaars, terwijl tevens aan de Ministers een voorloopig krediet op de dienst van dat jaar geopend wordt.

De Minister van Finantiën is gemagtigd 150 millioenen schatkistbiljetten daar te stellen.

— De brigade-generaal *Chaddeysson* is bij besluit van den President van den 11den dezer op pensioen gesteld, omdat hij geweigerd had het hem opgedragen bevel over het departement der Neder-Alpen te aanvaarden.

De divisie-generaals *Magnan*, *Baraguay-d'Hilliers* en *d'Hautpoul* zijn tot grootkruissen van het Legioen van Eer benoemd.

— In den *Constitutionnel* van den 13den leest men het volgende artikel:

» Een dagblad van Saint-Brieuc, de *Bretagne*, bevat in zijn nommer van den 10den dezer, de volgende regels, die in hooge mate opmerking verdienen:

»» De heer *de Montalembert* magtigt ons, bij brief van den 8sten dezer, » te verklaren, dat de commissie van twaalven, die in Frankrijk de be- » langen van den Graaf *van Chambord* (*Hendrik V*) vertegenwoordigt, aan » alle personen, waarmede zij in betrekking staat, aangeraden heeft, *geene* » *enkele stem tegen den President der republiek uit te brengen.* De heer *de* » *Falloux* [een van de invloedrijkste leden der legitimistenpartij] heeft hem » dit medegedeeld en er bijgevoegd, *dat zijne partij het vaste voornemen* » *had, de stelselmatige vijandigheid, waarmede zij 18 jaren lang Lodewijk* » *Philips tegenwerkte, niet te hervatten.*

— De berigten uit de departementen luiden gunstiger.

De prefect van de Boven-Alphen is den 10den met 300 man infanterie en 20 gendarmes, te Sisteron binnengetrokken, zonder tegenstand te ontmoeten. De onderprefect heeft de citadel verlaten, alwaar hij eenige dagen ingesloten is geweest. De revolutionnaire commissie van gemeentelijk bestuur werd vergaderd gevonden; zij is terstond ontbonden.

Digne is thans weder in de magt der troepen. De opstandelingen, die door allerlei ongerijmde logens verscheiden duizenden boeren uit de omstreek hadden weten op de been te brengen, vlugten naar alle kanten.

De mobile kolonne die van Bayonne op marsch naar Auch was, heeft onder weg bevel ontvangen, om terug te trekken, daar in het departement van de Gers de onlusten gestild waren.

Van den 15den.

De *Moniteur* van heden behelst, een besluit van den President der republiek, waarbij eene som van fr. 2,700,000 tot pensioen en onderstand voor hulpbehoevende krijgslieden uit den tijd van het Keizerschap, ten getale van ongeveer elf duizend, wordt bestemd. Men weet dat voor eenigen tijd eene aanvrage om fondsen voor dat doel door het gouvernement bij de wetgevende vergadering gedaan, maar door de commissie voor het budget afgekeurd was.

Verder behelst de *Moniteur* een aantal besluiten waarbij aan honderd tien officieren en hoofdofficieren het kruis van het Legioen van Eer of een hoogere rang in die ridderorde, en aan zestien militairen die laatstelijk in den strijd tegen het oproer gekwetst zijn, het ridderkruis verleend wordt.

Hetzelfde berigt meldt, dat volgens de jongste tijdingen uit de departementen de wanordelijkheden geëindigd zijn en de schuldigen worden gevat, en dat het gouvernement vele verklaringen van toetreding ontvangt.

— Een dekreet van den President benoemt eene commissie tot het ontwerpen eener reorganisatie van de comptabiliteit en de kanselarij van het Legioen van eer.

— De bisschop van Chartres heeft een herderlijken brief aan de pastoors van zijn bisdom gezonden, waarin hij hen, in 't belang van het behoud des vaderlands, aanspoort voor *Lodewijk Napoleon* te stemmen. Even als de heer *Montalembert* verklaart de bisschop dat er geen ander alternatief is dan de keus des Prinsen of de triomf der regeringloosheid.

— Onder de 178 leden der raadgevende commissie zijn 135 leden der jongste wetgevende vergadering en drie leden van den staatsraad. Er zijn onder hen twee maarschalken van Frankrijk, een vice-admiraal, twintig generaals en een kolonel; de overige zijn leden der regterlijke magt en der administratie.

— Het dagblad *l'Ordre* is heden voor het eerst weder verschenen. Het vergenoegt zich met de officiële stukken sedert den 2den December mede te deelen, en onthoudt zich van alle aanmerking. — De *Siècle* is bij ministerieel besluit geschorst.

— Uit Madrid zijn hoogst gewigtige tijdingen ontvangen. De minister *Bravo Murillo* heeft, den 9den dezer, in de zitting van de Spaansche kamer der afgevaardigden medegedeeld, dat de zitting der Cortes, bij Koninklijk besluit, geschorst was; zulks baarde niet weinig opzien. Denzelfden dag was het Koninklijk paleis in den vroegen morgen door eene aanzienlijke krijgsmagt bezet, en als reden daarvan werd opgegeven, dat de eerste teekenen van de bevalling der Koningin waargenomen waren. Van regeringswege waren verschillende gestrenge voorzorgsmaatregelen genomen, doch men was voor rustverstoring beducht. *Maria Christina*, de moeder der Koningin, zou weder niet vreemd zijn aan deze zaak. Men wachtte een *coup d'état*, en een besluit, waarbij de gemaal der Koningin, bij de bevalling van H. M., voor den tijd van veertig dagen, met de volle Koninklijke magt bekleed wordt.

— Opmerkelijk blijft de rijzing in de openbare fondsen; de 3 pCt. waren heden genoteerd 66; de 5 pCt. 101,50, welk cijfer zij sedert den val van *Lodewijk Philips* niet hadden bereikt; — de Rom. L. 77½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den December.

Het Pruissisch ministerieel dagblad behelst eene redevoering over den door *Lodewijk Napoleon* gedanen stap, die duidelijk bewijst dat hij van die zijde goedkeuring vindt, als het eenig redmiddel tegen groote rampen, die Frankrijk en Europa zouden getroffen hebben, bijaldien de Nationale Vergadering den President voorgekomen ware. « De geschiedenis (zoo heet het in dit betoog) heeft meer dan eenmaal het bewijs geleverd dat overigens op zedelijke gronden beklagenswaardige gebeurtenissen het noodzakelijk en onvermijdelijk overgangspunt tot een beteren toestand gevormd hebben."

— De Graaf en Gravin *van Chambord* zijn naar Praag gereisd, van waar de Graaf, na kortstondig verblijf, zich naar Brussel begeven zal, werwaarts een gedeelte van zijn gevolg den 10den dezer reeds was afgereisd.

— De voorbereidende werkzaamheden tot het leggen van een ijzeren spoorweg tusschen Warschau en St. Petersburg zijn bereids aangevangen. De weg zal over Bialystock loopen en de rivier Bug bij Tluziz doorsnijden, terwijl de stad Wilna tot zetel der hoofd-directie bestemd is.

— De geruchten, die sedert het bekend worden der Parijsche gebeurtenissen te Turijn in omloop geraakt waren, aangaande een plan der Sardinische regering om de kamers te ontbinden, een reactionnair ministerie in te stellen, eene naauwe verbindtenis met Oostenrijk aan te gaan enz. hebben het ministerie genoopt om in de zitting der kamer van afgevaardigden van den 9den dezer bij monde van den heer *Cavour* eene bepaalde verklaring omtrent de politiek van Sardinie af te leggen. « De tegenwoordige toestand van Europa, dus sprak genoemde minister, kan, hoe moeijelijk hij ook zij, het ministerie niet aanraden om van den tot dusver gevolgden weg af te wijken. Het zal veeleer dezelfde staatkunde even als vroeger blijven in acht nemen, en op onze diplomatie zal de taak berusten om ze bij de vreemde mogendheden te doen gelden. De tot hiertoe gevolgde staatkunde was geen gelegenheids-politiek, noch alleen berekend om zeker doel te bereiken; zij was ons door onze overtuiging, door onzen pligt, door onzen eed voorgeschreven. De regering acht het dus van haren pligt om met vasten moed bij die staatkunde te volharden, maar ook teven met dat beleid, hetwelk door de omstandigheden vereischt wordt, en waarvan de noodzakelijkheid door een ieder zal worden ingezien. Het ministerie hoopt dat die staatkunde ook in het vervolg dezelfde gelukkige resultaten zal hebben, die zij reeds gehad heeft. Het vertrouwt op de wijsheid van het parlement, op den goeden wil der natie, op de zuivere bedoelingen van alle staatsmagten, en mag dus te veiliger voortgaan op eenen weg langs welken wij onder de moeijelijkste omstandigheden reeds tot eenen toestand geraakt zijn, die betrekkelijk gelukkig te noemen is, en die ons door andere volken benijd wordt."

Volgens de berigten uit Turijn van den 10den heeft deze verklaring des ministers een zeer gunstigen invloed op de openbare denkwijze uitgeoefend, dien men nog heeft trachten te versterken door eene uitnoodiging aan de zoowel in de hoofdstad als elders verschijnende dagbladen om zich van redeneringen en van het medeleelen van geruchten te onthouden, welke onrust zouden kunnen verspreiden. In Genua zou de gouverneur aan de bijeengeroepen redacteuren der dagbladen bepaaldelijk de verzekering gegeven hebben dat de hier en daar verspreide geruchten aangaande eene alliantie met Oostenrijk, van allen grond ontbloot waren.

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den December.

De centrale sectie der kamer van volksvertegenwoordigers, belast met het onderzoek van het handelsverdrag met Nederland, heeft met 4 tegen 3 stemmen besloten, aan de Kamer de verwerping van het verdrag voor te stellen.

De *Indépendance* ziet daarin geene reden om voor het lot van het verdrag beducht te zijn. « Door toevallige omstandigheden — zegt het orgaan van het ministerie — en door de afwezigheid van een groot aantal liberale leden bij het onderzoek van het verdrag in de afdeelingen, is het aan de oppositie gelukt in de centrale afdeeling eene *politieke* meerderheid te verkrijgen; vier harer leden behooren tot dat gedeelte der kamer hetwelk eene stelselmatige oppositie tegen het bewind voert."

— In de zitting der kamer van den 13den is het budget van oorlog na eene zeer korte discussie, aangenomen; geen der leden stemde tegen. Een voorstel van een der leden, strekkende om het stelsel van gedwongen krijgsdienst door eene andere regeling te vervangen, is aan den minister van oorlog gezonden, ten einde aan de commissie tot onderzoek van het krijgswezen te worden medegedeeld.

— *Le Commerce Belge* berigt dat de heer *Persigny* gisteren Brussel gepasseerd is, zich naar Duitschland begevende; hij had eene conferentie met een onzer ministers gehad en hem eene depeche van zijn gouvernement van vrij ernstigen aard medegedeeld.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den December.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Dingsdag is ingekomen het door de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerp tot vaststelling der middelen tot dekking der uitgaven begrepen in de staatsbegrooting voor 1852, welk voorstel naar de afdeelingen is verzonden.

De Kamer heeft beslist Dingsdag, aan te vangen des middags ten twaalf ure, in behandeling te nemen de navolgende wets-ontwerpen, namelijk: dat tot regeling der inkomsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren; dat betrekkelijk eene dading over domaniale eigendommen onder de gemeente Zaamslag; dat tot aanwijzing en overbrenging van fondsen tot herstel van het muntwezen; dat tot wijziging van het IIIde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1851, en die tot naturalisatie van *G. H. R. Thomasset* en *M. J. V. Kramer*, waaromtrent door de respective Commissien van Rapporteurs verslag werd uitgebragt.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Dingsdag zijn achtervolgens gemelde ontwerpen met algemeene stemmen aangenomen.

In deze zitting is ingekomen het door de Tweede Kamer aangenomen

wets-ontwerp tot goedkeuring eener overeenkomst, tusschen Nederland en Pruissen gesloten tot wering van den smokkelhandel.

— In de zitting der Tweede Kamer van Zaturdag zijn de beraadslagingen over de wet op de middelen ten einde gebragt.

De heer *de Fremery* heeft een amendement voorgesteld, strekkende, om de belasting van het geslagt, wat betreft de varkens en de schapen, gedurende 1852 niet te heffen; terwijl de heer *Hugenholtz* zijn amendement heeft ingetrokken. Het amendement van den heer *de Fremery*, in omvraag gebragt, is, met 39 tegen 24, dat van den heer *van der Linden*, met 36 tegen 27 stemmen, *verworpen*.

Daarop is geheel de wet, met 49 tegen 14 stemmen, *aangenomen*.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag is het wets-ontwerp tot goedkeuring eener overeenkomst tot wering van den sluikhandel tusschen Nederland en Pruissen met 43 tegen 5 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Dullert, van der Heijde, Hengst, Dommer van Poldersveldt* en *de Limpens*.

Op heden zal de Kamer behandelen de wets-ontwerpen betreffende provinciale belastingen en een aantal aanhangige naturalisatie-wetten, terwij op Donderdag aanstaande zal worden overgegaan tot de beraadslaging over het traktaat van handel en scheepvaart tusschen Nederland en Belgie.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 13den dezer, n°. 57, is met den 1sten Januarij aanstaande benoemd tot secretaris-generaal bij het departement van Marine de heer *D. G. Muller*, thans referendaris bij dat departement, en aan den gepensionneerden kapitein-luitenant ter zee *J. Modera*, met dien datum, de betrekking van referendaris bij het departement van Marine opgedragen. Voorts zijn bij hooggemeld besluit, met ingang van den 1sten April 1852, bij dat departement bevorderd: tot hoofd-commies, de commies *L. J. T. Broekhoff*; tot commiesen, de adjunct-commiesen *C. Ebell* en *J. J. Verheijs*; en tot adjunct-commiesen, de eerste klerken *C. J. van der Mark* en *J. Scharp*; en wijders, ten gevolge eener reorganisatie van het departement van Marine, onder toekenning van een nader te regelen pensioen of wachtgeld, met den laatsten Maart 1852 eervol uit hunne betrekkingen bij gemeld departement ontslagen: de referendaris *J. H. Padtberg*; de hoofd-commies *H. E. Morrien*; de hoofd-commies titulair *H. van der Mark*; de commiesen: *J. van Aken* en *J. B. Malherbe*; de adjunct-commiesen *F. J. Vierling* en *A. W. C. Domis*, en de eerste klerken *W. A. van der Jagt* en *H. Hagedoorn*.

— Naar men verneemt heeft Z. M. de Koning de betrekking van scheidsman aangenomen, welke Hoogstdenzelve door Frankrijk en Spanje is opgedragen, betreffende het tusschen beide de Staten nog hangend geschil, wegens schadevergoeding ter zake van in het jaar 1823 aangehouden schepen.

— Bij besluit van den 13den December jl. no. 60, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan de commissie uit de Provinciale Staten van Noord-Brabant, belast met het onderzoeken der bestaande provinciale verordeningen en het ontwerpen der wijzigingen die daarin geraden zullen voorkomen, magtiging te verleenen om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten.

— Bij Z. M. besluit dd. 9 December 1851, N°. 47, is bepaald, dat te rekenen van 1 Januarij aanstaanden, de thans bestaanden onderscheiding in *twee* klassen, voor de Serganten Fouriers en Korporaals, bij het wapen der Infanterie, zal buiten werking gesteld worden, en zij van dien datum af, de soldij zullen genieten, zoo als die thans voor de eerste klasse dier graden is vastgesteld.

— Te Middelburg loopt het gerucht, dat de baron *van Vredenburgh*, commissaris des konings in Zeeland, zijn ontslag zou hebben gevraagd en vervangen zal worden door den heer *Storm van 's Gravesande*, lid der Tweede Kamer.

— In het Amsterdamsche *Handelsblad* leest men het volgende:

«De hooge belangstelling der regering in het onlangs te Kampen opgerigte instructie-bataillon, hetwelk aan zoo vele jongelieden uit den burgerstand de gelegenheid aanbiedt om op zulk een doeltreffende wijze de militaire loopbaan te beginnen, is weder gebleken, uit eene aanschrijving, welke door den waardigen minister van oorlog dezer dagen aan de chefs der korpsen gerigt is, betreffende de verdere opleiding der jongelingen van gezegd bataillon, welke als korporaals bij de regimenten worden overgeplaatst. Bij die aanschrijving worden deze jeugdige militairen aan de bijzondere belangstelling der korps-kommandanten aanbevolen, met uitnoodiging tevens om zorg te dragen, dat zij bij hunne komst bij het korps, in geen opzigt worden ontmoedigd, maar dat er in tegendeel door betoon van belangstelling en vaderlijke zorg, op worde gewerkt, om den lust voor de dienst en tot het vermeerderen van hunne kennis en practische geschiktheid, bij hen gaande te houden. Bij diezelfde aanschrijving wordt al verder bepaald, dat de hierboven bedoelde jongelieden, na gedurende den tijd van een jaar in den graad van korporaal bij een der regimenten te hebben gediend, en zich dit voorregt door gedrag en ijver zullen hebben waardig gemaakt, wederom ter verdere opleiding voor den graad van onderofficier bij het instructie-bataillon zullen worden gedetacheerd. Met opzigt tot de 60 jongelingen, welke bij dat bataillon ten behoeve van het Indische leger worden opgeleid, is tevens bepaald, dat zij voortaan in den regel alleen als sergant of fourier van hier zullen vertrekken, en alzoo minstens twee jaren bij het bataillon moeten hebben gediend, alvorens bij het koloniaal werf-depôt over te gaan, alwaar zij alsdan nog 4 à 6 maanden zullen moeten dienen, alvorens hunne bestemming naar Indië te volgen.»

— Op de laatste algemeene vergadering van leden en correspondenten van het Kon. Nederl. instituut, welke den 15den te Amsterdam werd gehouden, is door de Tweede klasse berigt uitgebragt, omtrent de door haar in der tijd gedane prijsuitschrijving, en is gebleken, dat op de vraag, ten onderwerp hebbende eene *geschiedenis der Nederduitsche versificatie* is ingekomen *een* antwoord, aan hetwelk de uitgeloofde prijs eenparig is toegekend, en waarvan bij de opening van het naambriefje is gebleken, schrijver te zijn, de heer *Prudans van Duijse*.

— Met verneemt, dat onder de zeer aanzienlijke legaten, door wijlen den Bisschop, *van Cürum*, bij uiterste wilsbeschikking vermaakt, er ook een is, waarbij aan de Protestantsche armen te Oegstgeest een kapitaal van *f* 5000 geschonken wordt, waarvan de jaarlijksche interessen meer dan het dubbel bedragen der som, welke de Bisschop bij zijn leven, jaarlijks aan die armen deed uitreiken.

— Uit Waalwijk schrijft men van den 14den dezer:

«Op het oosteinde alhier barstte gisteren avond circa 9 ure een geweldige brand uit in een huis bewoond door *Jan de Mosselaar*, slijter in sterken drank, en wel met dat noodlottig gevolg, dat hetzelve weldra eene prooi der vlammen is geworden. Door de spoedig aangebragte hulp, vooral door eene brandspuit uit Sprang en twee uit Waalwijk (de derde uit Besoijen toegesnelde is niet in werking behoeven te komen) is men den brand meester geworden, waardoor het gelukt is een paard, de runderen en eenige fusten jenever, benevens een lessenaar, waarin zich het schuldboek en belangrijke papieren bevonden, te redden. De schade wordt op *f* 4000 begroot. Roerende en onroerende goederen zijn verzekerd; de oorzaak van den brand is onbekend.

«Alle hier gevestigde autoriteiten hebben zich, zoo door hulp als door handhaving der orde onderscheiden, terwijl de hoogste lof toekomt aan de heeren *H. Schaap* en *P. Weimar*, die door de vlammen heen, zich gewaagd hebben, om zooveel mogelijk te redden.»

— Uit Eindhoven wordt van den 13den gemeld:

«In ons aangrenzend dorp Strijp had eergisteren het volgende ongeluk plaats. Het kind van *J. van Lieshout*, slechts 9 maanden oud, werd door de moeder, in een stoeltje, aan den haard neergezet, maar weinige oogenblikken later hoort zij een kind schreijen, en bespeurt dat het voorover in het vuur was gevallen; alles werd onmiddelijk tot redding van het kind beproefd, doch het was reeds zoodanig gebrand, dat het daags daarna aan de gevolgen overleed.»

— Uit Dordrecht schrijft men van den 14den dezer:

«Gisteren in den vroegen morgen heeft een ongeluk plaats gehad. De schroefstoomboot welke van hier naar Texel is vertrokken, is op de hoogte van 's Gravendeel tegen een vaartuigje aangekomen, met dat ongelukkig gevolg, zoo men zegt dat een van de drie personen, van dat vaartuigje, verdronken is.»

— In de Kerkstraat te Delft woonde zekere *van V* . . . , turfschipper van beroep, vader van een talrijk gezin, welke sedert geruimen tijd in onmin met zijne vrouw leefde; hij heeft haar Zaturdag morgen jl. door een messteek van het leven beroofd; op het gerucht kwamen eenige personen toeschieten die hem aanhielden en aan de policie overleverden.

— Uit Veenhuizen meldt men van den 12den dezer:

«Te Norg zag men dezer dagen zeker persoon, vroeger schaapherder te Langele, des avonds bezig een kuil te graven. Toen de man echter wat te lang uitbleef, gingen de buren derwaarts en vonden bovengenoemden in den door hem gegraven kuil, waar hij het zand had overheen gewerkt, zoodat men hem bijna niet konde zien. Indien de buren wat later gekomen waren, zouden zij zonder twijfel een lijk aanschouwd hebben. Op de vraag, waarom hij zulks deed, antwoordde hij, dat men hem beticht had een misdrijf gepleegd te hebben. Thans wordt deze persoon ten strengste bewaakt.»

— Uit de staten betrekkelijk den handel van Java en Madura gedurende het tweede kwartaal 1851 blijkt, dat de invoer bedragen heeft: voortbrengselen van Europa en Amerika *f* 132,000, van de West van Indië en Bengalen *f* 44,699, van China, Manilla en Siam *f* 94,767, en van den Oosterschen Archipel *f* 1,751 622; totaal generaal *f* 2,073,088. En de uitvoer: voortbrengselen van den Oosterschen Archipel *f* 996,910, van de West van Indië en Bengalen *f* 16,758, van China, Manilla en Siam *f* 57,750, van Japan *f* 101,496, en van Europa en Amerika *f* 743,019; totaal generaal *f* 1,915,942.

Het te Londen gevestigde agentschap voor de tentoonstelling, die men in 1852, in navolging der Londensche wereld-tentoonstelling, te New-York denkt te houden, heeft eene algemeene oproeping tot het inzenden van voorwerpen doen uitgaan, uit welke blijkt, dat de voorgenomen tentoonstelling meer dan de Londensche het karakter eener handels-onderneming heeft. Zij zal van den 15den April tot den 14den Augustus 1852 gehouden worden in een gebouw, hetwelk door het Amerikaansch tol-bestuur zoolang als een handels-entrepôt zal worden aangemerkt. Elkeen zal daar gewrochten van nijverheid of kunst kunnen doen ten toon stellen, mits hij vóór het einde dezes jaars aan de agenten dezer onderneming de voor de plaatsing noodige opgave doe toekomen. Al die voorwerpen zullen, zonder kosten voor de inzenders, naar New-York overgevoerd en naar Europa teruggebragt worden. Aan elk voorwerp op de tentoonstelling zal eene opgave van den koopprijs gehecht zijn, en bevoegde personen zullen met de zorg voor den verkoop en met het aannemen van bestellingen belast worden, tenzij de inzenders eigen zaakwaarnemers hebben. De koopprijs der verkochte voorwerpen wordt, na aftrek van het gebruikelijke commissieloon en van de kosten van vervoer en assurantie, aan de inzenders overgemaakt.

— Van de Kaap de Goede Hoop zijn te Londen berigten ontvangen, loopende tot den 4den November en iets gunstiger dan de vorige. De generaal *Somerset* had de Kaffers verscheiden malen in Waterkloof geslagen en hun zware verliezen toegebragt. Uit het moederland was van het ministerie van koloniën eene verordening tot regeling van het bestuur en de wetgeving der kolonie ontvangen, welke beter dan de vroegere ontwerpen van constitutie aan den algemeenen wensch naar constitutionele vrijheid en zelfbestuur voldeed; er werden dan ook reeds door vele ingezetenen pogingen gedaan, om de onverwijlde invoering der nieuwe verordening te bewerken.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 15 December.

TARWE bij partijen als voren; verkocht: 126 ℔ bonte Poolsche f 275; 125 ℔ Jar. Zeeuws. f 237.

ROGGE en HAVER zonder handel.

GERST prijshoudend: 112 ℔ N. Fransche f 185.

BOEKWEIT: f 5 lager; 122 ℔ Amersf. en Nijkerken f 185.

KOOLZAAD: Vrijsch $44^{1}/_{2}$ P. vl., op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk $54^{1}/_{2}$ P. vl.

LIJNZAAD een doen: 109, 110 ℔ Petersb. f $282^{1}/_{2}$.

RAAPOLIE op 6/w. f $33^{1}/_{4}$; Vlieg. f $32^{1}/_{2}$ à $^{3}/_{4}$; 1 Mei eerstk. f $33^{3}/_{8}$; 1 Sept. en Oct. eerstk. f $34^{1}/_{4}$; 1 Nov. eerstk. f $34^{3}/_{8}$.

LIJNOLIE: op 6/w. f 33; Vlieg. f 32.

HENNEPOLIE: op 6/w. f 38.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., f 58 à 62. — LIJNKOEKEN, per 104 st., f $8^{1}/_{2}$ à 12.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 16. DECEMBER 1851.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van f	7,90	tot f	8,20.
Het dito dito Rogge (Oude)	»	0,00	»	0,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	»	5,90	»	6,05.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Ponds)	»	0,00	»	4,80.
Het dito dito Boekweit	»	4,60	»	4,80.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,15.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,14.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,23^{1}/_{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,28.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,18.
Een dito pond Boter			»	0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	f	0,00	tot f	2,30.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,20.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	3,00.
De 100 Mutsaard			»	3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (16 *December*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $57^{1}/_{8}$, $^{1}/_{2}$, $^{9}/_{16}$; 3 pCt. $66^{1}/_{2}$; 4 pCt. $87^{7}/_{8}$, $^{5}/_{8}$; Ardoins 16, $15^{15}/_{16}$; dito van 910 p. st. $15^{15}/_{16}$, $16^{1}/_{16}$, $15^{15}/_{16}$; dito Coupons $8^{3}/_{16}$, $^{1}/_{8}$; 3 pCt. $30^{1}/_{4}$, $^{1}/_{8}$; 2 pCt. Binnenl. à 6/m. 36, $35^{15}/_{16}$; Portugezen te Londen 5 pCt. $33^{1}/_{4}$; dito 4 pCt. $32^{3}/_{4}$, $^{7}/_{8}$; Oude Russen 105, $104^{7}/_{8}$; 4 pCt. $87^{1}/_{2}$; Id. bij *Stieglitz* $87^{3}/_{4}$; Metaliek 5 pCt. 71, $^{1}/_{2}$; Nieuwe 5 pCt. 78, $^{1}/_{2}$, $77^{1}/_{2}$, $^{3}/_{4}$; dito $2^{1}/_{2}$ pCt. 37, $36^{7}/_{8}$; Brazilie van 100 p. st. 93; Mexiko $24^{3}/_{4}$, $^{11}/_{16}$, $^{13}/_{16}$; Fransche 3 pCt. 61, $60^{5}/_{8}$; Amerik. Bankact. [illegible]

Advertentiën.

*** Getrouwd:

J. ENGERINGH

en

M. C. SODENKAMP.

BREDA, den 17. December 1851.

Eenige Kennisgeving.

*** De wettige afstammelingen van GERARDUS SIMON ROELS, van JOHANNES ROELS, en van IDA ROELS, in leven echtgenoote van JOHANNES VAN PELT, broeders en zuster van ALEGONDA ROELS, die grootmoeder was van den heer WILLEBRORD PETRUS VAN DEN BOSCH, partikulier, overleden te *Breda* den 28sten November 1851, alsmede de wettige afstammelingen van HENDERICUS PRAATS en van SERVAAS PRAATS, broeders van GERARDUS PRAATS, die grootvader was van genoemden heer W. P. VAN DEN BOSCH, worden bij deze als zijne gestelde erfgenamen opgeroepen om voor den 15den Januarij 1852 de bewijzen hunner geregtigheid over te leggen aan de ondergeteekende Executeuren in de nalatenschap van den heer W. P. VAN DEN BOSCH.

BREDA, 3 December 1851.

Mr. MASTBOOM,
Mr. MEEUSSEN.

TOT HET EINDE VAN DECEMBER 1851,

worden door A. VAN DER MAST te *Gorinchem*, en op bestelling bij alle Boekhandelaren in het Rijk, afgeleverd, zoo lang de voorraad strekt, de nog overige exemplaren van

ALBUM

DER NIEUWSTE EN SIERLIJKSTE BREI-, HAAK- EN KNOOPPATRONEN,

VOOR HUIS- EN SCHOOLGEBRUIK.

[illegible] *Neigens, Schoenkoorden,* [illegible]*, Dekens, Boorden, Beursjes, Kragen, Borstrokken, Handschoenen, Servetbanden, Kinderschoenen en nog meer andere vrouwelijke handwerken, te veel om te noemen,*

VIJF GROOT OCTAVO DEELEN.

JAARGANG 1846—1850.

Met 120 uitslaande Platen, met meer dan 600 Figuren.

Voor f 4,50 in plaats van f 12,50.

Deze vijf jaargangen bevatten een volledigen leercursus voor de beoefenaressen der *Brei-, Haak-* en *Knoopkunst*, en kunnen niet genoeg aanbevolen worden aan hen welke zich deze aangename en nuttige kunst wenschen eigen te maken.

LANDHUISHOUDELIJK ZAKBOEK

VOOR HET JAAR 1852,

TEN DIENSTE VAN

LANDHUISHOUKUNDIGEN, LANDBOUWERS, VEEHOUDERS, PAARDENKOOPERS, BOOMKWEEKERS TUINLIEDEN, RENTMEESTERS EN ALLE DIE BELANG IN HET LANDLEVEN STELLEN.

TWEEDE JAARGANG,

In klein octavo, gebonden in moré met vergulden titel f 1,00.

Ten einde hetzelve ook bij getallen te kunnen verspreiden en de minvermogenden teven in staat te stellen zich dit werkje aan te schaffen, is hetzelve mede verkrijgbaar gesteld, met weglating van de Agenda en het Dagboek voor Ontvangst en Uitgave, ingenaaid à f 0,30.

ALMANAK TOT GEZELLIG ONDERHOUD,

voor 1852, met Plaatjes. . . . . f 0,35.

Met bijdrage van reeds gunstig bekende dichters, in poëzij en proza.

H. KUIJL, VIJFTIGTAL GEDICHTJES VOOR DE JEUGD, TER BEVORDERING VAN DEUGD EN GOEDE ZEDEN. f 0,25.

Een allerliefst boekje voor Kinderen, zoo wel op scholen als te huis.

F. A. ENKLAAR, HANDLEIDING BIJ HET ONDERWIJS IN DE LANDHUISHOUDELIJKE SCHEIKUNDE, VOORNAMELIJK INGERIGT TEN GEBRUIKE DER LAGERE SCHOLEN TEN PLATTE LANDE. . . . . f 0,60.

Bewerker en Uitgever meenen deze Handleiding voor Scholen ingerigt, gerust aan de nieuw opgerigte Landhuishoudelijke Scholen en Nederlandsche Dorpsonderwijzers te mogen aanbevelen, te meer daar aan zoodanig boekje eene wezenlijke behoefte bestaat.

☞ Binnen kort volgt: *Leiddraad bij de Scheikundige proeven, die moeten dienen ter opheldering der Handleiding enz*, hierboven genoemd.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de volgende GEÏLLUSTREERDE WERKEN en NIEUWJAARS-GESCHENKEN verkrijgbaar:

P. J. K. Thomson, Belangrijke geschiedenissen en merkwaardige verhalen, uit geloofwaardige bronnen bijeenverzameld tot een geschenk voor jonge lieden, met pl. . » 1,20.

A. de Jager, Fransche en Hollandsche gelegenheidsversjes . . . . . » 0,60.

T. van Spall, de kleine Sophia, met plaatjes . . . . . » 0,75.

———— de kleine Willem, met plaatjes . . . . . » 0,60.

Kunt gij al tien tellen? een nieuw prentenboekje . . . . » 0,30.

De Spookverdrijver, een vertelsel voor jonge lieden die niet gaarne meer gelooven dan waar is, of meer zeggen, dan doen; met plaatjes . . . . . » 0,40.

De oude Thomas, een geschenk voor brave kinderen, met plaatjes . . . . . » 0,70.

Lotgevallen van Asschepoester als koningin, een vervolg op de bekende vertelling van Moeder de Gans, met pl. » 1,20.

C. Schmid, Bloemlezing voor de jeugd, met platen . . . f 4,00.

Ph. Körber, de vliegende Hollander, eene onderhoudende geschiedenis voor de jeugd, met een plaatje . . . » 1,00.

Gustav Nieritz, het Testament, een verhaal voor de jeugd, met gekleurde plaatjes . . . . . » 1,40.

A. G. Bruinses, Avondstonden, drietal verhalen van een grijsaard, met drie staalplaten . . . . . » 1,10.

Het Mostaardzaadje, drie verhalen voor kinderen, met drie staalplaten . . . . . » 1,20.

De Kindervriend, of zedelijke vertellingen voor de jeugd, met zes plaatjes . . . . . » 1,60.

Chr. Schmid, de Citroenhandelaar, of het einde van eenen woekeraar, een verhaal voor de jeugd . . . . . » 0,45.

Ph. Körber, Willem IJsbrandszoon, genaamd Bontekoe, zijne reizen in de Indische zeeën, eene onderhoudende en leerrijke geschiedenis voor de jeugd, met een staalplaatje . . . . . » 0,70.

De Vondelingen, een verhaal voor Christenkinderen, met gekleurde platen . . . . . » 0,80.

A. J. Lastdrager, Mnemosyne, allerlei voor de jeugd, met gekleurde platen . . . . . » 0,90.

Verhalen van oud-oom Jakob, aan de nederlandsche jongens en meisjes, met een plaatjes . . . . . » 1,60.

[illegible]

Melpomene, » » » » » . . . » 0,60.

Thalia, » » » » » . . . » 0,60.

Polymnia, » » » » » . . . » 0,60.

Hebe, » » » » » . . . » 0,60.

Iris, » » » » » . . . » 0,60.

Juno, » » » » » . . . » 0,60.

Flora, » » » » » . . . » 0,60.

P. J. K. Thomson, Belangrijke geschiedenissen, nuttige verhalen en aangename mengelingen, bijeenverzameld voor jonge lieden . . . . . » 1,30.

———— geschied- en zedekundige bloemen, gevlochten tot een kransje voor jonge lieden, met plaatjes . . . . . » 1,20.

De Geschiedenis van mijnheer *Kardoes* en mejufvrouw *Muizenschrik*, met zestien gekleurde platen . . . » 0,90.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.